

Uchwała Nr XXVII/65/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 26 lipca 2023 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr RGK.0007.76.2023 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białe Błota na lata 2023-2039.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3, art. 226 ust. 3 pkt 4 i 5 oraz art. 231 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr RGK.0007.76.2023 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białe Błota na lata 2023-2039 w części dotyczącej zmian pozycji 1.3.2.97 pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” załącznika Nr 2 do uchwały.

Uzasadnienie

Rada Gminy Białe Błota w dniu 27 czerwca 2023 r. podjęła uchwałę Nr RGK.0007.76.2023 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białe Błota na lata 2023-2039. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 4 lipca 2023 r. Wstępne badanie nadzorcze wskazało na naruszenie następujących przepisów:

1. art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 226 ust. 3 pkt 5 i art. 231 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) - dalej ufp, poprzez określenie w załączniku Nr 2 do WPF limitu wydatków w 2023 r. oraz limitu zobowiązań na przedsięwzięcie wieloletnie pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” w wysokości uniemożliwiającej realizację zadania, tj. w wysokości niższej niż wynikająca z wcześniej zaciągniętych zobowiązań na realizację ww. przedsięwzięcia oraz mimo niepodjęcia uchwały organu stanowiącego zmieniającej zakres wykonywania niniejszego przedsięwzięcia;
2. art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych poprzez wykazanie limitu wydatków na ww. przedsięwzięcie w 2023 r. w wysokości niezgodnej z planem wydatków wynikającym z uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2023 r.

Uchwała była przedmiotem badania na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 26 lipca 2023 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. O terminie posiedzenia Kolegium, pismem z dnia 19 lipca 2023 r., znak: RIO-KA-4010-XXVII-7/2023 zawiadomieni zostali Pan Dariusz Fundator - Wójt Gminy Białe Błota oraz Pan Jacek Grzywacz - Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota. Udział w posiedzeniu wzięli Pan Henryk Sykut - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Białe Błota oraz Pani Magdalena Sznajder - Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Białe Błota.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Zgodnie z brzmieniem art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ufp wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Na podstawie zaś art. 226 ust. 3 pkt 4 i 5 ufp w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia limity wydatków w poszczególnych latach oraz limit zobowiązań. Ponadto, przedsięwzięcia wieloletnie podlegają dodatkowej ochronie, wynikającej z art. 231 ust. 1 ufp, zgodnie z którym zmiana kwot wydatków na realizację przedsięwzięć może nastąpić w wyniku podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, zmieniającej zakres wykonywania lub wstrzymującej wykonywanie przedsięwzięcia.

Badaną uchwałą organ stanowiący Gminy Białe Błota dokonał m.in. zmniejszenia limitu wydatków w 2023 r. oraz limitu zobowiązań na przedsięwzięcie wieloletnie pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” z kwoty 2 845 500,00 zł do kwoty 2 710 500,00 zł.

Analogiczne zmniejszenie planu wydatków na wskazane przedsięwzięcie w uchwale budżetowej oraz uchwale w sprawie WPF Gminy Białe Błota było przedmiotem badania Kolegium na posiedzeniach w dniach 31 maja oraz 28 czerwca 2023 r. Na podstawie dokumentów źródłowych, przedłożonych przez Wójta Gminy Białe Błota wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania nadzorczego ustalono, że zaplanowana kwota 2 710 500,00 zł jest niższa niż suma wcześniej zaciągniętych zobowiązań na realizację ww. przedsięwzięcia.

Na podstawie całokształtu zebranych informacji, tj. powyższych dokumentów oraz wyjaśnień złożonych w trakcie posiedzenia w dniu 26 lipca 2023 r. Kolegium ustaliło, iż wartość zobowiązań zaciągniętych na przedsięwzięcie „Budowa ulicy Białobłockiej (...)” nie uległa zmianie od czasu poprzedniego rozpoznania, zatem ponowne zmniejszenie limitu wydatków w 2023 r. oraz limitu zobowiązań w badanej uchwale doprowadziło powtórnie do zaniżenia planu względem wartości zobowiązań zaciągniętych i aktualnych na dzień badania uchwały.

Kolegium podkreśla, że dla formalnej oceny prawidłowości planu wydatków oraz limitu zobowiązań na dane przedsięwzięcie nie mają znaczenia oszczędności spodziewane oraz kalkulowane w toku wykonywania prac. W przypadku faktycznej zmiany wartości prac lub ujawnionych zmian zakresu prac, w celu zmiany kwot planowanych na dane przedsięwzięcie w uchwale w sprawie WPF Gminy (oraz analogicznie w uchwale budżetowej) niezbędne jest uprzednie aneksowanie umowy zawartej z wykonawcą, w sposób zmieniający wysokość

wynagrodzenia wykonawcy, tzn. obniżający wartość zobowiązań zaciągniętych na zadanie. Dopiero powyższe daje formalną podstawę do zmiany planu wydatków oraz limitu zobowiązań na przedsięwzięcie i uwolnienia zaplanowanych środków.

Ponadto, niniejszą zmianą uchwały w sprawie WPF Gminy Białe Błota doprowadzono do braku zgodności załącznika Nr 2 „Przedsięwzięcia WPF” z planem wydatków wynikającym z uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2023 r. Plan wydatków 2023 r. na niniejsze przedsięwzięcie w uchwale budżetowej pozostał bowiem na poziomie niezmiennym, tj. 2 845 500,00 zł.

W świetle powyższego, opisane zmiany w badanej uchwale zmieniającej WPF Gminy Białe Błota doprowadziły do stanu istotnego naruszenia art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3, art. 226 ust. 3 pkt 4 i 5 oraz art. 231 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Istotna wadliwość aktu prawnego nie przesądza jednak każdorazowo o konieczności stwierdzenia jego nieważności w całości. Stąd wystarczającym w ocenie Kolegium było stwierdzenie nieważności w części dotyczącej zmian pozycji 1.3.2.97 pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” załącznika Nr 2 do uchwały.

Mając na względzie wskazaną argumentację, Kolegium Izby podjęło uchwałę jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz

